

Open vragen bij Casus Marco

Vraag 1

Bekijk scène 1 nogmaals. Wat was jouw eerste reactie op het gedrag van Marco in het gesprek met de medewerker van Bureau HALT? Wat roept zijn gedrag op aan gedachten, gevoelens, gedrag(snevingen)? Vergelijk je antwoord met dat van medestudenten.
Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 2

Hoe zou jij je opstellen (qua houding) in een gesprek met Marco? Streng? Meelevend? Anders? Vergelijk je antwoord met dat van medestudenten.
Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 3

Wat vind je van de houding van de medewerker van Bureau HALT? Vergelijk je antwoord met dat van je mede-studenten.
Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 4

Wat vind jij de meest geschikte houding? Vergelijk je antwoord met dat van je medestudenten.
Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 5

Bekijk scène 2 van deze casus nogmaals. Wat vind je van de benadering van de medewerker van de Raad voor de Kinderbescherming? Zou jij het anders aanpakken? En zo ja, hoe? Vergelijk je antwoord met dat van je medestudenten.
Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 6

Bekijk scène 2 van deze casus nogmaals. Wat zou jij als medewerker van de Raad voor de Kinderbescherming voor conclusies trekken uit dit gesprek?
Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 7

Bekijk scène 3 nogmaals.

Kennelijk heeft het onderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming ertoe geleid dat Marco in een residentiële setting wordt behandeld. Wat vind jij van deze beslissing?
Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 8

Bekijk scène 3 van de casus nogmaals. Maak een lijst van positieve en negatieve punten, die de creatief therapeute over Marco noemt.
Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 9

Ben je het eens met de visie en het behandelplan van de individueel begeleider van Marco?
Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 10

De individueel begeleider zal de stiefvader van Marco bellen.

Hoe zou jij dat aanpakken?
Maak een lijstje met aandachtspunten.

Oefen in een rollenspel het gesprek.
Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 11

Stel dat de stiefvader niet wil meewerken aan het voorstel? Wat zou je dan doen?
Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 12

Welke disciplines zou jij bij de behandeling van Marco willen betrekken?
Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 13

Zoek informatie via internet of in boeken/tijdschriften over pedagogisch residentiële jeugdhulpverlening voor kinderen met een anti-sociale gedragsstoornis. Maak een lijst van voor- en nadelen van de opname van Marco in een orthopedagogisch instituut in vergelijking met:

- Plaatsing in een pleeggezin
  - Ambulante hulpverlening en opvoedingsondersteuning in de thuissituatie
- Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 14

Wanneer is de pedagogische residentiële jeugdhulpverlening geïndiceerd?
Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 15

Zoek op de internetsite van Bureau HALT (www.halt.nl) een antwoord op de volgende vragen:

- Wat doet Bureau HALT?
  - Wie is hun doelgroep?
  - Hoe is hun relatie met de Jeugdzorg?
- Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 16

Lees de tekst Diagnostiek.

Welke criteria om te beoordelen of Marco een gedragsstoornis heeft, zijn wel/niet van toepassing?
Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 17

Lees de tekst Diagnostiek.

Welke vragen zou je willen stellen bij die criteria waar je onvoldoende informatie over hebt?
Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 18

Lees in hoofdstuk 3 van het *Basisboek Opvoedingsvraagstukken* de teksten over de morele ontwikkeling van peuters, kleuters en basisschoolkinderen.

Beschrijf in je eigen woorden in welke fase Marco zit.
Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 19

Lees de tekst Cruciale ouderlijke vaardigheden en maak dan de volgende opdrachten:

- Vorm drietallen. Oefen in een rollenspel hoe jij ouders zou uitleggen wat deze vaardigheden inhouden.
- Vertaal de ouderlijke vaardigheden naar vaardigheden voor hulpverleners.

- Leg in een rollenspel, waarin jij de rol van supervisor speelt, aan een stagiaire uit hoe zij deze vaardigheden in praktijk kan brengen.
Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 20

Zoek via internet of in tijdschriften/boeken informatie over de opvoeding in Turkse, Marokkaanse, Antilliaanse, Surinaams-Creoolse en Surinaams-Hindoestaanse gezinnen en over de communicatie met allochtone ouders. Vat de belangrijkste kenmerken samen en vergelijk die met de Westerse opvoeding. Wat zijn de belangrijkste verschillen?
Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 21

Stel dat de stiefvader van Marco een Antilliaanse man is. Verwacht je dan dat hij een andere opvoedingsstijl hanteert dan de moeder? Welke?
Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Slotvraag

Zou je deze man anders benaderen dan een Nederlandse vader? Zo ja, hoe?
Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Feedback

Vraag 4

- Een hele strenge benadering kan intolerant overkomen en bij kinderen/jongeren die thuis een intolerante opvoeding 'genieten', kan dat veel weerstand opwekken. Anderzijds is het wel belangrijk duidelijke regels te hanteren en daar niet van af te wijken.
- Met medeleven moet je ook niet te ver gaan. Laat je niet om de tuin leiden door smoesjes of zielige verhalen. Jongeren met anti-sociale gedragsproblemen leggen doorgaans de oorzaak buiten zichzelf.
- Ga daar vooral niet in mee! Ook al staat de straf die ze hebben gekregen niet in verhouding tot hun wangedrag: dat betekent niet dat ze zich niet misdragen hebben.
- Lees de tekst over Ouderlijke vaardigheden: deze vaardigheden kun je ook als hulpverlener toepassen.

Vraag 6

- Moeder neemt haar ouderlijke verantwoordelijkheden niet op zich.
- Moeder hanteert een intolerante opvoedingsstijl.
- Er is geen controle over Marco's gedrag.
- Marco's zusje Aimy wordt te vaak aan haar lot overgelaten. Het zusje is soms 's nachts alleen thuis: dat is onverantwoord.
- Moeder eist dat Marco verantwoordelijkheden op zich neemt die niet in overeenstemming zijn met zijn leeftijd.

Vraag 7

Dit is in strijd met het 'zo zo zo'-beleid: zo dicht mogelijk bij huis, zo licht mogelijk van vorm, zo kort en zo tijdig mogelijk. Maar in dit geval is hulpverlening in de thuissituatie haast onmogelijk, omdat daar weinig tot geen toezicht is op zijn gedrag (zelfs 's nachts niet). Opvang in een pleeggezin zou een goed alternatief zijn, maar is op korte termijn niet zo snel te regelen.

Vraag 11

Als je met het herstellen van de relatie tussen Marco en zijn stiefvader wilt bereiken dat Marco positieve sociale relaties ontwikkelt, kun je kijken naar alternatieven:

- plaatsing in een pleeggezin
- nagaan of Marco nog andere familieleden heeft, die zich om hem willen bekommeren (ooms, tantes)
- lidmaatschap van een sportclub
- een (getrainde) vrijwilliger als maatje

Vraag 14

Zie hoofdstuk 6, paragrafen 6.5 tot en met 6.7 van het *Basisboek Opvoedingsvraagstukken*.

Vraag 16

- Is er sprake van een specifiek moment waarop het problematisch gedrag aanvang nam? *Onbekend*
- In welke situaties vindt het gedrag plaats? *Met vrienden buitenshuis*
- In welke situaties vindt het gedrag niet plaats? *Onbekend; het gedrag vindt relatief vaak plaats.*
- Is bekend of het kind traumatische ervaringen heeft ondergaan? *De echtscheiding van zijn moeder en stiefvader is een traumatische ervaring geweest voor Marco. Eerder werd hij geconfronteerd met de dood van zijn oma, die na schooltijd altijd op hem paste voordat zijn moeder hertrouwde.*
- Heeft het kind een echtscheiding van zijn/haar ouders meegemaakt? *Ja, zie vorige vraag.*
- Hoe zijn de pedagogische kwaliteiten van de ouders te beschrijven? *De pedagogische kwaliteiten van de moeder zijn beperkt.*
- Hoe is de hechting van het kind? *Over de hechting met de moeder valt weinig te zeggen. Marco leek wel veilig gehecht aan zijn oma, stiefvader en -broertje. Hij is ook erg gesteld op zijn zusje.*
- Hoe is de mate van autonomie van het kind? *Beperkt: met 'autonomie' wordt bedoeld: eigen verantwoordelijkheid nemen, zelfvertrouwen ontwikkelen, zelfstandig oordelen ...*
- Is het gedrag beperkt tot de periode van de puberteit? *Onbekend is in hoeverre Marco al eerder*

probleemgedrag toonde; het lijkt in ieder geval geen vanzelf voorbijgaand pubergedrag.

- Hoe is de relatie van het kind met zijn/haar ouders? *Marco heeft alleen contact met zijn moeder en de relatie is niet goed.*
- Wat is de opvoedingsstijl van het gezin? *Koel, inconsequent.*
- Vertonen andere kinderen in het gezin problemen? *Onbekend.*
- Zijn er problemen geconstateerd binnen de vriendenkring, buurt of school? *Spijbelen, omgaan met jeugdbende, vandalisme, winkeldiefstal.*

Vraag 17

- Vanaf wanneer is Marco probleemgedrag gaan vertonen?
- Zijn er situaties waarin Marco goed functioneert?
- Zijn er, behalve de echtscheiding en het overlijden van zijn grootmoeder, nog andere ernstige dingen gebeurd in Marco's leven?
- Hanteert Marco's moeder wel eens lijfstraffen?
- Marco heeft geen goede relatie met zijn moeder. Is dat altijd zo geweest of is het iets van de laatste jaren? Sinds wanneer is het zo?
- Hoe gaat het met Aimy? Hoe doet zij het op school? Wie kan er voor haar zorgen als haar moeder er niet is?

Vraag 21

In zijn algemeenheid valt daar niet veel over te zeggen. Antilliaanse familiebanden zijn doorgaans hechter dan de Nederlandse. Enerzijds kunnen Antilliaanse mensen vaak terugvallen op de 'extended family', zodat andere familieleden ouderlijke taken kunnen overnemen. Anderzijds ligt de verantwoordelijkheid voor de opvoeding bij de vrouw en komen er relatief veel alleenstaande moeders voor in deze bevolkingsgroep.